

HRVATSKI ŠKOLSKI MUZEJ

Filip Sundi

Hrvatski školski muzej, Zagreb

UDK 069(497.521.2):37

069.27:77.03

Primljeno: 6. 2. 2023.

Prihvaćeno: 8. 3. 2023.

Stručni članak

FOTOTEKA HRVATSKOGA ŠKOLSKOG MUZEJA

Sažetak

Cilj je ovoga rada prikazati sadržaj i razvitak jednoga od najranije stvorenih fondova sekundarne dokumentacije Hrvatskoga školskog muzeja – Fototeka. Fond je osnovan 2013., a u cijelosti je ustrojen 2021. godine, kad je u dokumentaciji obrađeno 700 crno-bijelih fotografija koje su digitalizirane i obrađene u modulu za obradu S++. Pronađene fotografije nastale su od 1968. do 2005. godine, a pronadene su prilikom pregleda dokumentacije o izložbama i događnjima u Hrvatskom školskom muzeju.

Ključne riječi: Hrvatski školski muzej
fototeka, sekundarna muzejska dokumentacija

1. Uvod

U ovom radu predstaviti će se Fototeka – fond sekundarne muzejske dokumentacije Hrvatskoga školskog muzeja. Postoje brojne definicije riječi fototeka, a za potrebe ovoga rada preuzeta je jedna od njih: (fotografska zbirka, engl. *photograph library*) organizacija ili služba koja prikuplja fotodokumente (fotografije), pohranjuje ih i daje na korištenje¹.

---

¹ <https://xn--rjenik-k2a.com/FOTOTEKA>.

Sekundarna mujejska dokumentacija vodi se u HŠM-u od 2007. godine u modulu za obradu S++. Hrvatski školski muzej trenutačno ima 12 digitalnih fondova sekundarne dokumentacije, a među njima je i Fototeka, koja spada među audiovizualne fondove sekundarne dokumentacije. Prema člancima 23. i 25. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja mujejske dokumentacije o mujejskoj građi, sekundarnu mujejsku dokumentaciju čine: inventarne knjige audiovizualnih fondova, inventarna knjiga heme-roteke, knjiga evidencije o izložbama, evidencija o konzervatorsko-restauratorskim postupcima, evidencija o pedagoškoj djelatnosti, evidencija o stručnom i znanstvenom radu, evidencija o izdavačkoj djelatnosti, dokumentacija o marketingu i odnosima s javnošću te dokumentacija o osnivanju i povijesti muzeja. Audiovizualni fondovi sastoje se od fizičkih jedinica fonoteke, fototeke, diateke, videotekе, filmoteke, planteke, fonda dokumentacijskih crteža i fonda digitalnih i magnetskih zapisa, a za svaki od njih vodi se zasebna inventarna knjiga, po sustavu tekućih brojeva.

2. Fototeka Hrvatskoga školskog muzeja

Prije nego što se počnem baviti predmetnom temom ovoga članka, na samom početku napraviti ću jasnu distinkciju između dva pojma za koje sam uočio da stvaraju nedoumice kod korisnika, ali i stručnih djelatnika. U Hrvatskom školskom muzeju postoji Fototeka – fond sekundarne mujejske dokumentacije Hrvatskoga školskog muzeja, koja je tema ovoga rada, ali i Zbirka fotografija. U Fototeci HŠM-a pohranjene su fotografije koje se primarno odnose na Hrvatski školski muzej, izložbe koje je organizirao te pedagoška i posebna događanja Muzeja, a u Zbirci fotografija nalazi se oko 12 000 fotografija tematski razvrstanih u nekoliko cjelina: sustav odgoja i obrazovanja (prema lokalitetu), ličnosti, prosvjetne i druge ustanove, organizacije i udruženja. Pojednostavljeni rečeno, Zbirka fotografija sadržajno je usmjereni na fotografije koje se općenito odnose na školstvo, odgoj i obrazovanje, a Fototeka je primarno usmjereni na Hrvatski školski muzej, aktivnosti koje organizira za javnost i u kojima sudjeluje.

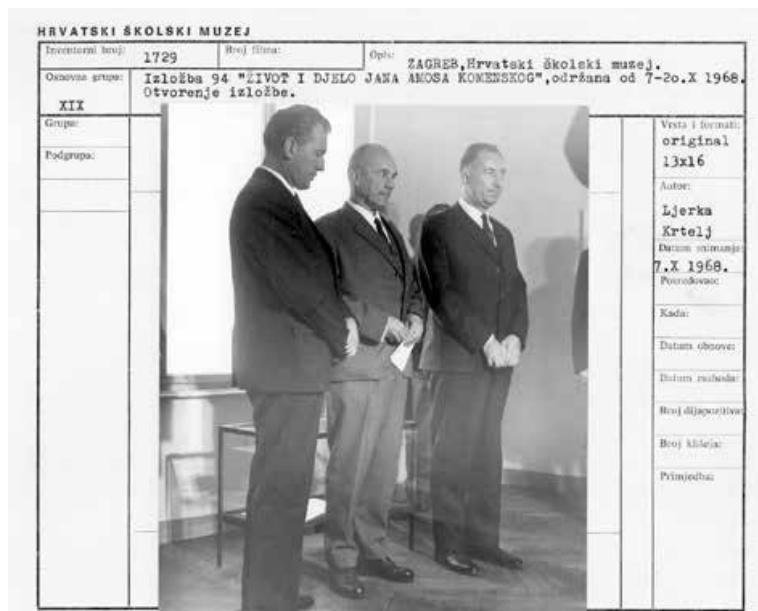
Fototeka HŠM-a od 2013. godine obrađuje se u programu S++, a danas su u njoj 36 163 fotografije. Po vrsti medija, riječ je o hibridnom fondu sekundarne mujejske dokumentacije koji sadržava analogne i digitalne fotografije. Tijekom 2021., prilikom pregledavanja dokumentacije o izložbama i događanjima u HŠM-u, pronađeno je 700 izrađenih fotografija koje su nastale od 1968. do 2005. godine, a odnose se na različita događanja koja su se odvijala u Muzeju: otvorenja izložbi, dodjele nagrada, održavanje predavanja itd.

Sve pronađene fotografije digitalizirane su, obrađene i spremljene u fond te je fond Fototeke danas potpuno obrađen. Fotografije nastale između 1968. i 1989. godine su crno-bijele i riječ je o 113 fotografija, a one nastale od 1990. do danas su u boji. Prvi zapis u Fototeci HŠM-a odnosi se na crno-bijele fotografije s otvorenja izložbe *Život i djelo Jana Amosa Komenskog*, održane u Muzeju 7. listopada 1968. godine. U dokumentaciji o izložbama pronađeno je deset fotografija s otvorenja izložbe, a autorica prvih fotografija pohranjenih u fototeci Muzeja bila je Ljerka Krtelj. Idući događaj

dokumentiran fotografijama dogodio se tri godine poslije, točnije 31. svibnja 1971., kad je otvorena iznimno bitna izložba za HŠM pod nazivom *Sedamdeset godina Hrvatskog školskog muzeja*. Na tri pohranjene fotografije prikazano je otvorenje izložbe i posjetitelji u njezinu razgledavanju. Od 1968. godine, iz koje datiraju prve fotografije pohranjene u fototecu, pa do 1989. fotografijama je evidentirano samo 14 događanja i riječ je primarno o fotografijama s otvorenja izložbi: *Život i djelo Jana Amosa Komenskog, Sedamdeset godina Hrvatskog školskog muzeja, Suvremena nastavna sredstva i školska oprema, Sto godina Hrvatskog pedagoško-knjjiževnog zbora, Hrvatsko školstvo 1874. godine: II učiteljska skupština: Prvi školski zakon: Otvorenje Zagrebačkog sveučilišta, Izdavačka djelatnost Pedagoško-knjjiževnog zbora, Drago Jančić – krajolici, Svjedočanstvo o partizanskoj školi, ZAVNOH i prosvjeta, Ivko Radovanović – društveno-pedagoški lik i slikarski opus, Razvoj tjelesnog odgoja u školama Hrvatske, 380 godina Klasične gimnazije u Zagrebu (1607-1987), Biti pionir – to znači mnogo: Program pripreme učenika za primanje u pionire i Hrvatski učiteljski dom 1889-1989.*

Nije poznato zašto sve izložbe u spomenutom razdoblju nisu fotografirane² i zašto je tek 1989. godine fotografijama zabilježen događaj koji nije isključivo otvorenje izložbe – naime, sačuvane su fotografije na kojima je prikazana nagradna igra održana uz otvorenje izložbe *Hrvatski učiteljski dom 1889-1989*.

Prve fotografije u boji obrađene i spremljene u Fototecu pojavljuju se 1990. godine. Prvo događanje zabilježeno fotografijama u boji bilo je s otvorenja izložbe *Portugalska kartografija: slike svijeta 15.-17. stoljeća* u Hrvatskom školskom muzeju 11. prosinca 1990. Tijekom 90-ih godina i dalje je sadržajno Fototeka služila primarno za bilježenje svečanosti otvorenja izložbi u HŠM-u. Tako je od 1990. do 2000. godine upisan 21 zapis u Fototecu, od čega se 20 zapisa odnosi na otvorenje izložbi, a u zadnjem obrađenom zapisu, iz 1999. godine, nalaze se fotografije sa završne priredbe odgojno-obrazovne i nagradne igre Hrvatskoga školskog muzeja „OD... DO...”, održane na Zrinjevcu u povodu Međunarodnoga dana muzeja.

Život i djelo Jana Amosa Komenskog –
otvorenje izložbe, HŠM, 1968.

² Uvidom u dokumentaciju o izložbama ustanovljeno je da je od 1968. do 1989. godine u HŠM-u održano 156 izložbi.

*Portugalska kartografija: slike svijeta 15.-17.
stoljeća – otvorenje izložbe, HŠM, 1990.*

*Radionica uz izložbu *Računala u računstvu*
- OŠ „Izidor Kršnjavi”, HŠM, 2003.*

Izgradnja srednjoškolskih zgrada u Zagrebu održana je promocija karte *Srednje škole u Zagrebu*. Fotografski objektiv muzejskoga tehničara HŠM-a Fredyja Fijačka zabilježio je 2003. godine prvi put radionicu održanu uz izložbu *Računala u računstvu*. Radionica je održana u HŠM-u, a sudjelovali su učenici Osnovne škole „Izidor Kršnjavi“. Iste godine fotografijom je zabilježeno i prvo predavanje u prostorijama Hrvatskoga školskog muzeja, „Umjetnost, terapija i radost življjenja“, koje su održali prof. dr. sc. Miroslav Prstačić i prim. dr. sc. Ljubomir Radovančević. Prva fotografski zabilježena i pohranjena dodjela nagrada u prostorijama Muzeja dogodila se 2004. godine. Nagrade su dodijeljene učenicima koji su nagrađeni na Međunarodnoj izložbi dječjega likovnog stvaralaštva u japanskom gradu Nariti. Osim događanja u HŠM-u, fotografijama su zabilježena i brojna događanja izvan njega. Kustosica Hrvatskoga školskog muzeja Branka Manin sudjelovala je s izlaganjem na III. skupu muzejskih pedagoga Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem, održanom u Vukovaru od 14. do 16. listopada 2004. godine. Prvo fotografirano događanje izvan granica Hrvatske vezano uz Hrvatski školski

Velika novost za Hrvatski školski muzej dogodila se 2000. godine. Obilježavajući Svjetski dan učitelja, Muzej je 5. listopada 2000. otvorio svoj stalni postav, što je posljedično dovelo do toga da je postao vidljiviji javnosti te mu je znatno porastao broj posjetitelja. Otvorenje novoga stalnog postava pozitivno se odrazilo na sve fondove sekundarne dokumentacije, pa tako i na Fototeku. Naime, porastom posjećenosti i zastupljenosti u medijima bitno je porastao broj događanja koja je HŠM organizirao ili u njima sudjelovao, a samim time i količina dokumentacije i fotografija, što je obogatilo fundus sekundarne dokumentacije. Brojevi daju zorni prikaz: od 1990. do 2000. u fototeci je zabilježeno 21 događanje, a od 2001. do 2010. čak 105 događanja, što je porast od pet puta. Porast broja događanja doveo je do veće sadržajne raznolikosti u fototeci, pa je 2002. godine fotografijama zabilježena i prva promocija. Uz izložbu

muzej dogodilo se 2005. godine. Djelatnici Muzeja Vesna Rapo, Ivan Vavra i Elizabeta Serdar sudjelovali su na Međunarodnom simpoziju za školske muzeje i povijesne školske zbirke u Kartause Ittingenu u Švicarskoj. Fototeka čuva i neke nesvakidašnje događaje. Tako je primjerice prikazan završetak restauratorskih radova na zgradi Hrvatskoga učiteljskog doma. Fotografije prikazuju postavljanje replika skulptura na vrh pročelja ispod kupole.

Što moj grad čini lijepim naziv je likovne radionice održane u Hrvatskom školskom muzeju 2006. godine povodom obilježavanja Dana grada Zagreba, a u suradnji s učenicima Osnovne škole „Dr. Ivan Merz“ i prof. Zlaticom Kovačićek-Poljan. Na fotografijama se uz učenike nalazi i poznati pjesnik, pripovjedač i novinar Mladen Kušec, koji ih je intervjuirao. Događaj koji je privukao najveći broj posjetitelja u 2006. godini bilo je otvorenje izložbe *15 mi je godina tek*. Na fotografijama su štićenici udruge „Ozana“, kojima su nakon svečanoga otvorenja i prigodnoga programa uručene diplome za sudjelovanje. Diplome su uručili glumci Ksenija Pajić i Mladen Čutura.

Izrazito zanimljive fotografije nastale su 2007. godine za vrijeme muzejske radionice *Hokus-pokus u školi 19. stoljeća*. Radionice je vodila Ivana Dumbović Žužić, muzejska pedagoginja u HŠM-u, a sudjelovali su učenici osmih razreda iz osnovnih škola grada Zagreba. Osim događanja vezanih uz muzejsku djelatnost, u Fototeci su pohranjene i fotografije koje prikazuju neformalne aktivnosti djelatnika Muzeja. Tako su 2009. godine nastale fotografije s Prvenstva muzeja u badmintonu, na kojem su sudjelovali djelatnici Hrvatskoga školskog muzeja. Godine 2010. dio djelatnika HŠM-a bio je u posjetu Sloveniji i Slovenskom šolskom muzeju, gdje su sudjelovali na muzejskoj radionici *Lepopis učna ura*, posjetili izložbu *Ilirske provincije*, a fotografijama su zabilježene sve njihove aktivnosti te izgled samoga muzeja i prostora u kojem su se održale radionice. Iste godine djelatnice HŠM-a Branka Manin, Kristina Gverić, Sonja Gaćina Škalamera i Štefka Batinić bile su na stručnom putovanju u Beogradu, na kojem su nastale brojne fotografije koje prikazuju stalni postav Pedagoškoga muzeja, Sajam knjiga, Muzej istorije Jugoslavije, Muzej Nikole Tesle i Spomen-muzej Ive Andrića.

Temu „Kotač“ zajedničke odgojno-obrazovne akcije Sekcije za muzejsku pedagogiju Hrvatskoga muzejskog društva Hrvatski školski muzej realizirao je 2010. godine programom „Školski muzej na kotačima“ u suradnji s Romskom zajednicom u Hrvatskoj. U suradnji s Udrugom Romi za Rome Hrvatske, Udrugom Roma grada Belog Manastira – Baranje te Osnovnom školom Podturen i Područnom školom Držimurec-Strelec održane su radionice *Pišemo krasopisom te Biti učitelj/učiteljica*, na kojima

Djelatnici HŠM-a na muzejskoj radionici – *Lepopis učna ura* u Slovenskom šolskom muzeju, 2010.

*Što sam želio biti kad odrastem –
Ivica Kostelić, HŠM, 2011.*

su nastale brojne fotografije koje i dandanas čuvaju romsku kulturu, tradiciju i običaje. Hrvatski školski muzej organizirao je niz godina program „Što sam želio biti kad odrastem?”, u kojem su tijekom godina gostovale poznate ličnosti iz javnoga života. Brojne fotografije čuvaju uspomene s tih susreta i prepunoga Hrvatskoga školskog muzeja. Primjerice, 2011. godine o svojem životu, djetinjstvu, odrastanju i obrazovanju govorio je najpoznatiji hrvatski skijaš Ivica Kostelić.

Važnost Fototeke kao sekundarnoga dokumentacijskog fonda može se vidjeti na primjeru fotografija s otvorenja izložbe *Štef je našaral školo široke šare: Izložba radova učenika Osnovne škole prof. Franje Viktora Šignjara iz Virja*, održane 2011. godine. Pohranjene fotografije podijeljene su u tri mape. U prvoj mapi, „OŠ Virje”, nalaze se 132 digitalne fotografije Osnovne škole Virje vezane uz prezentaciju škole i kraja. Druga mapa, „Pepeljuga”, sadržava 240 digitalnih fotografija s predstave *Pepeljuga* koju su izveli učenici na otvorenju izložbe, a treća mapa, „Otvorenje”, čuva 107 fotografija s otvorenja izložbe. Iz tih fotografija mogu se izvući korisne informacije i podaci, od izgleda predmeta, postava izložbe, prosječne dobi i broja posjetitelja i mnoge druge stvari koje će istraživači, korisnici i stručno osoblje pronaći na fotografijama pohranjenim u fondu fototeke.

U sklopu Proljetne škole učitelja i odgojitelja u Opatiji održane 2012. godine Branka Manin, djelatnica HŠM-a, održala je muzejske radionice *Pišemo krasopisom* i *Ženski ručni rad* za sudionike škole.

Fototeka Hrvatskoga školskog muzeja čuva prvo gostovanje bjeloruske umjetnosti u Hrvatskoj. Sredinom 2013. otvorena je izložba *Artspace.by*, na kojoj je predstavljeno trideset grafika studenata Bjeloruske državne akademije umjetnosti te fotografije profesora. Izložba je organizirana u suradnji s udrugom „Intermezzo”, Bjeloruskom državnom akademijom umjetnosti i Veleposlanstvom Republike Bjelorusije.

U prosincu 2013. godine u Hrvatskom školskom muzeju fotografskim aparatom muzejskoga tehničara HŠM-a zabilježeno je nesvakidašnje događanje: svjedočenje hibakuše – gospodina Takashija Teramota, koji je preživio posljedice napada atomskom bombom. Kao jedina zemlja žrtva atomske bombe, japanska vlada svake godine u svijet šalje preživjele nakon napada, koji u stranim zemljama kao posebni izaslanici svojim iskustvima zagovaraju svijet bez nuklearnoga oružja. Posebni izaslanik svojim iskustvom o atomskoj bombi sljedećim generacijama i međunarodnoj zajednici ostavlja u naslijeđe realnost katastrofe nakon korištenja nuklearnoga oružja.

Hrvatski školski muzej organizira svoje programe i aktivnosti za sve uzraste, pa tako i za umirovljenike. U Fototeci su sačuvane fotografije s muzejske radionice *quillinga* održane u zgradi Hrvatskoga učiteljskog doma. Radionice su organizirane za polaznice Sveučilišta za treću životnu dob Pučkoga otvorenog učilišta u Zagrebu.

Rado se odazivamo dobrotvornim akcijama. Jedna od njih bila je 2014. godine, kad su zagrebački muzeji, među kojima i Hrvatski školski muzej, nakon poplave donirali potrepštine mještanima Đurića i Osnovnoj školi u Račinovcima. U dodjeli donacija uime HŠM-a sudjelovale su Kristina Gverić i Marijana Bračić, a fotografije su svjedok razorne moći poplave koja je nanijela štetu selima u Slavoniji.

U Fototeci se čuvaju i fotografije „opasnoga sadržaja“ nastale tijekom muzejske radionice održane 2015. godine. Vida Posavec Vukelić, dipl. ing. biologije, voditeljica Odsjeka za floru Državnoga zavoda za zaštitu prirode Republike Hrvatske, održala je radionicu *Neobični kućni ljubimci – egzotične životinje* u HŠM-u, na kojoj su sudjelovali učenici 4. razreda Osnovne škole J. J. Strossmayera iz Zagreba. Tom prilikom učenici su doznali brojne zanimljive informacije o egzotičnim životnjama te su mogli dodirnuti predmete nastale od njih.

Zanimljive fotografije vezane uz aktivnost Hrvatskoga školskog muzeja nastaju i izvan njega. Povodom početka nove školske godine Muzej je sudjelovao na *Pikniku za školarce* koji se održao na Trgu kralja Tomislava u Zagrebu. Na „pikniku“ su djelatnice HŠM-a održale dvije edukativno-likovne muzejske radionice: *Ženski ručni rad – vezenje križićem* i *Svijet enciklopedije u malom*. Uz radionice su posjetitelji mogli pogledati izložbu HŠM-a [U]okvir[i] svoje školsko ponašanje.

Fotografijama se bilježe i proslave obljetnica koje se održavaju u Muzeju, bilo da se odnose na sam Muzej ili je riječ o proslavi određenih obljetnica vezanih uz školstvo i pedagogiju. Jedna takva održala se krajem listopada 2016. godine, kad je Hrvatski školski muzej proslavio 115 godina svojega osnutka. Tijekom svečane proslave predstavljen je novi vizualni identitet HŠM-a te Muzej vučedolske kulture. Održane su i radionice različite tematike, a sve pojedinosti proslave pohranjene su na 249 digitalnih fotografija.

Pedagoški prostor Muzeja nije samo mjesto održavanja muzejskih radionica. Tako je 2017. godine snimljen prilog o profesoru Nenadu Moačaninu, koji je u radionici HŠM-a pregledavao svoje bilježnice iz djetinjstva, koje su pohranjene u depou Muzeja.

Svjedočenje hibakuše – gospodina Takashija Teramota, HŠM, 2013.

Noć muzeja 2018.

Lidrano 2020. – izložba školskih listova
osnovnih i srednjih škola, HŠM, 2020.

Znalo je biti žustro u Hrvatskom školskom muzeju, ali samo na fotografijama. Razlog rasprave bila je debata na temu: *Školske uniforme – da ili ne?* U debati su sudjelovali učenici XI. gimnazije, a organizirali su je studenti Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu povodom projekta *KRUZEJ: Kroz muzeje jednaki*.

Najposjećeniji i najzahtjevni događaj koji Muzej organizira i na kojem nastane najviše fotografija svake godine jest Noć muzeja, a razlog tome brojna su događanja koja se tada organiziraju. Noć muzeja 2018. godine u Hrvatskom školskom muzeju bila je posebna po tome što posjetitelji nisu imali stručno vodstvo djelatnika Muzeja, nego su ih prvi put kroz stalni postav provedeli polaznici dramskoga studija Učilišta ZKM-a pod vodstvom Katarine Kolega. Posjetitelji su

na drugačiji/dramatični način slušali o školskoj disciplini i lijepom ponašanju, školskoj higijeni, sukobu stare i nove škole, celibatu učiteljica, muškim i ženskim ručnim radovima, gombanju odnosno školskoj gimnastici, a njihovo oduševljenje zorno je prikazano na pohranjenim fotografijama.

Zanimljive i sadržajno drugačije fotografije nastale su povodom 24. Edukativne muzejske akcije za djecu i mlade koju organizira Hrvatsko muzejsko društvo, Sekcija za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju, pod nazivom *(PRE)HRANA*. Hrvatski školski muzej 2019. godine pripremio je program „Što je za užinu?” te je u suradnji s Prehrambeno-tehnološkom školom iz Zagreba održano predavanje i radionica *Pravilna prehrana – živjeti zdravo*. Predavanje je održala profesorica Jasna Rep, a učenici Prehrambeno-tehnološke škole izložili su načela pravilne prehrane djece te dali smjernice za uvođenje zdravih navika u dnevnu prehranu.

Hrvatski školski muzej i zgrada Hrvatskoga učiteljskog doma pretrpjeli su velika oštećenja u potresu koji je pogodio Zagreb i okolicu u nedjelju 22. ožujka 2020. te je Muzej od toga datuma zatvoren za javnost.

Posljednje događanje evidentirano fotografijama u zgradi Hrvatskoga učiteljskog doma bilo je otvorenje izložbe školskih listova grada Zagreba – *Lidrano 2020.* početkom ožujka.

Kad govorimo o događanjima koja se odvijaju isključivo u HŠM-u odnosno kojima je Muzej suorganizator, neka od njih fotografski se dokumentiraju dugi niz godina, primjerice *Lidrano*, a svakako treba istaknuti *Lidice*, međunarodnu izložbu dječjega likovnog stvaralaštva, i *Domijadu*, izložbu radova učenika učeničkih domova. Od potresa su se sve aktivnosti Hrvatskoga školskog muzeja odvijale u drugim muzejima, knjižnicama i školama sve do početka 2023. godine, kad je Muzej dobio novi galerijski prostor u Hebrangovoј ulici, koji je otvoren za Noć muzeja 2023.

3. Zaključak

U radu je predstavljena Fototeka, jedan od 12 fondova sekundarne mujejske dokumentacije Hrvatskoga školskog muzeja. Sadržajno gledajući, riječ je o hibridnom fondu jer sadržava analogne i digitalne fotografije koje su svjedok rada i razvitka Muzeja te njegovih aktivnosti održanih tijekom niza desetljeća. Od prve pohranjene fotografije u dokumentaciji o izložbama prošlo je 55 godina. Najstarije pohranjene fotografije su crno-bijele, a od 90-ih godina 20. stoljeća sve su fotografije u boji. Protekom godina rasla je kvaliteta fotografija, koja je ovisila o korištenoj opremi, razvitku tehnologije, ali i stilu te nadarenosti mujejskoga tehničara Fredyja Fijačka, koji je autor preko 90 posto fotografija pohranjenih u fototečnom fondu Hrvatskoga školskog muzeja.

Tijekom godina mijenjao se sadržaj fotografija. Prve pohranjene fotografije bile su primarno vezane uz otvorena izložbi, a posljednjih nekoliko godina, količinski gledano, dominiraju fotografije s popularnih radionica Hrvatskoga školskog muzeja: *Pišemo krasopisom*, *Stara matematika*, *Geometrijska zabavica*, *Vezenje križićima*, *Svijet enciklopedije u malom*, *Quilling*, *Hlapićeva čizmica*, *Kako se nekada jačalo*, *Ilustriram slikovnicu...*

Svaki fond sekundarne dokumentacije ima određenu razinu važnosti, a za Fototeku se može reći da je jedan od najvažnijih fondova sekundarne dokumentacije.

U praksi se pokazalo da pohranjene fotografije pomažu prilikom rada i istraživanja stručnih djelatnika Muzeja, ali i korisnika, u determinaciji osoba koje su bile na događanjima koja je Muzej organizirao ili u kojima je sudjelovao, u mogućnosti rekonstrukcije postavljenih izložbi, restauraciji oštećenih predmeta, kreiranju medijskih sadržaja i pedagoških aktivnosti, praćenju promjena koje se događaju s Muzejom i predmetima protekom vremena.

Fototeka zajedno s ostalim fondovima sekundarne dokumentacije daje kompletну sliku nekoga događanja, dokumentira trenutak, bilo da je riječ o otvorenju izložbe, pedagoškoj aktivnosti, promociji, obljetnici ili humanitarnoj akciji. U njoj se čuva preko 36 tisuća fotografija koje su svjedok nečega što je bilo, kako je bilo i što se više nikada neće ponoviti na jednak način, a samo po sebi s vremenom postaje važan dio kulturne baštine.

IZVORI I LITERATURA

1. Dokumentacija o događanjima u Hrvatskom školskom muzeju.
2. Dokumentacija o izložbama Hrvatskoga školskog muzeja.
3. Dokumentacija o pokretnim izložbama Hrvatskoga školskog muzeja.
4. Fototeka Hrvatskoga školskog muzeja.
5. Hemeroteka Hrvatskoga školskog muzeja.
6. Medijateka Hrvatskoga školskog muzeja.
7. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi. (2002). *Narodne novine*, br. 108. Zagreb.
8. Sekundarna dokumentacija Hrvatskoga školskog muzeja (S++).

Filip Sundi, Zagreb

CROATIAN SCHOOL MUSEUM'S PHOTO LIBRARY

Summary

The aim of this paper is to present the content and development of one of the earliest secondary documentation holdings of the Croatian School Museum's Photo Library. Museum holdings were established in 2013, to be finally completely structured in 2021. In 2021, 700 black and white photographs in the documentation were processed, digitalized, and processed in S++ processing module. The photographs, that were found when reviewing documentation on exhibitions and events that took place in the Croatian School Museum, were taken in the period from 1968 to 2005.

Keywords: Croatian School Museum
Photo Library, Museum's Secondary Documentation